

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 5 juni 2023
(OR. en)

9636/23
ADD 1

LIMITE

CORLX 522
CFSP/PESC 751
COTER 103
CONOP 41
CONUN 126
COARM 121

NOTA

Betreft: BESLUIT VAN DE RAAD betreffende de ondersteuning door de Unie van de universalisering en doeltreffende uitvoering van het Internationaal Verdrag ter bestrijding van daden van nucleair terrorisme (ICSANT)
- Bijlage

BIJLAGE

Ondersteuning van de universalisering en doeltreffende uitvoering van het Internationaal Verdrag ter bestrijding van daden van nucleair terrorisme

Samenvatting

Achtergrond

Het Internationaal Verdrag ter bestrijding van daden van nucleair terrorisme (Icsant) van 2005 is een van de 19 internationale rechtsinstrumenten tegen terrorisme, die van essentieel belang zijn voor de internationale vrede en veiligheid. Sinds maart 2023 telt Icsant 120 partijen, wat betekent dat meer dan een derde van de wereld nog niet door het verdrag wordt beschermd. Om het volledige potentieel van Icsant te verwezenlijken en vrijhavens en mazen in de wetgeving te voorkomen, blijft universalisering een belangrijke doelstelling. Toetreden tot het verdrag is echter slechts de eerste noodzakelijke stap. Een doeltreffende (wetgevende en technische) uitvoering is eveneens van cruciaal belang.

Toetreding tot Icsant houdt in dat de nodige nationale uitvoeringswetgeving wordt aangenomen zodat alle in het verdrag vastgelegde eisen op adequate wijze in de nationale rechtsstelsels worden omgezet. Daarmee wordt voorzien in een uitgebreid rechtskader voor misdrijven met nucleair of ander radioactief materiaal, met inbegrip van terroristische daden, alsook in mechanismen om dergelijke misdrijven te voorkomen en erop te reageren.

Het eerste project van de Europese Unie en de Verenigde Naties ter *bevordering van de universalisering en doeltreffende uitvoering van het Internationaal Verdrag ter bestrijding van daden van nucleair terrorisme* is in 2019 van start gegaan en wordt in juni 2023 afgerond. Het vormt een belangrijk multilateraal veiligheidspartnerschap tegen de aanhoudende dreiging als gevolg van de aankoop of het gebruik van nucleair of ander radioactief materiaal door niet-overheidsactoren voor terroristische of andere criminele doeleinden. Dit is met name van belang in een tijd waarin nucleaire veiligheid wereldwijd steeds meer politieke aandacht krijgt.

Reden voor het project

Het Icsant blijft zeer relevant, niet alleen voor landen met kernmateriaal en kernenergieprogramma's, maar ook voor alle andere landen, aangezien het ook van toepassing is op andere radioactieve stoffen die algemeen gangbaar zijn in onder meer de geneeskunde, de industrie en de landbouw. Daarom is het noodzakelijk de universalisering en doeltreffende uitvoering van het verdrag te blijven bevorderen en ondersteunen, door aan te tonen dat alle staten er baat bij hebben partij te worden bij het verdrag en terroristische en andere criminele gedragingen van niet-overheidsactoren waarbij nucleair of ander radioactief materiaal betrokken is, te voorkomen en te verbieden. De Europese Unie en de Verenigde Naties zullen in dit verband opnieuw samenwerken in het kader van een nieuw project *ter ondersteuning van de universalisering en doeltreffende uitvoering van het Internationaal Verdrag ter bestrijding van daden van nucleair terrorisme*.

Doelstelling van het project

Het project moet er, door de universalisering en effectieve uitvoering van het Icsant te ondersteunen, voor zorgen dat er geen vrijhaven is voor wie terroristische of andere criminele handelingen met nucleair of ander radioactief materiaal pleegt of tracht te plegen.

Duur van het project

1 juli 2023-30 juni 2026 (36 maanden)

Geografisch toepassingsgebied van het project

Mondiaal, regionaal, nationaal

Aanpak van het project

Het project zal worden uitgevoerd door de afdeling terrorismepreventie (TPB) van het Bureau van de Verenigde Naties voor drugs- en misdaadbestrijding (UNODC), via zijn programma voor de preventie van CBRN-terrorisme, en door het VN-Bureau voor terrorismebestrijding (Unoct), via het programma van het VN-Centrum voor terrorismebestrijding (UNCCT) inzake de preventie van en respons op terrorisme door middel van massavernietigingswapens of chemische, biologische, radiologische en nucleaire wapens ("CBRN"), in nauwe samenwerking met bevoegde plaatselijke bureaus en, in voorkomend geval, internationale en niet-gouvernementele organisaties, waaronder de delegaties van de Europese Unie, het EU-initiatief inzake kenniscentra voor de beperking van CBRN-risico's (EU CBRN CoE), de Internationale Organisatie voor Atoomenergie (IAEA), het Interregionaal criminologisch en gerechtelijk VN-onderzoeksinstituut (Unicri), het VN-Bureau voor ontwapeningszaken (Unoda) en de deskundigengroep van het bij Resolutie 1540 (2004) opgerichte Comité van de VN-Veiligheidsraad.

Het project zal worden onderverdeeld in twee componenten, die worden uitgevoerd door respectievelijk het UNODC en het Unoct/UNCCT, overeenkomstig hun mandaat en deskundigheid. Dit zal ertoe leiden dat sommige outputs en activiteiten door het UNODC worden uitgevoerd, en andere door het Unoct/UNCCT. In sommige gevallen zullen beide entiteiten erbij betrokken zijn.

Het project zal voortbouwen op de activiteiten die verricht en de instrumenten die ontwikkeld zijn in de loop van het bij Besluit (GBVB) 2018/1939 van de Raad van 10 december 2018 ingestelde project.

Het zal worden uitgevoerd conform de toepasselijke resoluties van de VN-veiligheidsraad en de mondiale VN-strategie voor terrorismebestrijding, waarin met klem wordt benadrukt dat alle maatregelen ter bestrijding van terrorisme moeten stroken met de internationale verplichtingen op het gebied van de mensenrechten. Bestaande internationale mensenrechtennormen en -standaarden (zoals opgenomen in verdragen, gewoonterecht en andere instrumenten) zullen in het project worden geïntegreerd.

Het project zal worden uitgevoerd op een genderbewuste manier, waarbij genderperspectieven in het gehele project worden geïntegreerd. Het zal genderperspectieven bevorderen en de genderdimensie in zijn methodiek integreren en, voor zover mogelijk, vrouwelijke en mannelijke ambtenaren gelijke kansen bieden om deel te nemen aan alle projectevenementen, waarbij de voordelen van de inclusie van vrouwelijke ambtenaren in de nationale instellingen zullen worden benadrukt. Alle feedback die wordt verzameld via enquêtes en tests vóór en na de workshop zal worden uitgesplitst naar geslacht, om ervoor te zorgen dat het project het perspectief van vrouwelijke ambtenaren kan vastleggen en weergeven. De projectindicatoren zullen naar geslacht uitgesplitste gegevens verzamelen en rapporteren.

Het UNODC en het Unoct coördineren waar nodig de uitvoering van hun respectieve activiteiten.

Wanneer externe expertise wordt gezocht om activiteiten uit te voeren, zullen het UNODC en het Unoct trachten om deskundigen uit de EU-lidstaten in te schakelen.

In het kader van het project zal worden samengewerkt met de internationale gemeenschap en nationale autoriteiten, waaronder parlementen, ministeries van Justitie en andere belanghebbenden, om de universalisering van het Icsant te bevorderen, het belang van toetreding sterker te belichten en capaciteit op te bouwen voor de doeltreffende uitvoering ervan.

Resultaten van het project

Resultaat 1: toename van het aantal staten dat overweegt - of de procedure in gang zet om - toe te treden tot het Icsant en meer besef en kennis van het Icsant bij de begunstigden (nationale beleidsmakers en besluitvormers, inclusief parlementsleden) en in internationale fora; in voorkomend geval, benutten van synergieën met andere toepasselijke internationale rechtsinstrumenten, zoals het Verdrag inzake de fysieke beveiliging van kernmateriaal (VFBK), de wijziging van het VFBK, Resolutie 1540 van de VN-Veiligheidsraad (VNVR).

Resultaat 2: verbetering van de nationale wetgeving en verhoging van de capaciteit van strafrechtelijke ambtenaren en andere nationale belanghebbenden in begunstigde landen om zaken waarin het Icsant relevant zou zijn te onderzoeken, vervolgen en berechten.

Resultaat 3: versterking van beleid, betere praktijken en procedures om de dreiging van niet-overheidsactoren, waaronder terroristen, die nucleair of ander radioactief materiaal verkrijgen, bezitten en/of gebruiken, te voorkomen, op te sporen en erop te reageren, en verbetering van de kennis van en het inzicht in de dreiging van radiologisch en nucleair terrorisme en ander crimineel gedrag waarbij dergelijk materiaal wordt gebruikt.

Resultaat 4: intensivering van de nationale en internationale samenwerking, met inbegrip van de uitwisseling van informatie binnen en tussen de staten die partij zijn, bij het formuleren en vaststellen van doeltreffende en praktische maatregelen om het Verdrag daadwerkelijk uit te voeren.

Outputs en activiteiten van het project

Resultaat 1: toename van het aantal staten dat overweegt - of de procedure in gang zet om - toe te treden tot het Icsant en meer besef en kennis van het Icsant bij de begunstigden (nationale beleidsmakers en besluitvormers, inclusief parlementsleden) en in internationale fora; in voorkomend geval, benutten van synergieën met andere toepasselijke internationale rechtsinstrumenten, zoals het Verdrag inzake de fysieke beveiliging van kernmateriaal (VFBK), de wijziging van het VBFK, Resolutie 1540 van de VN-Veiligheidsraad (VNVR).

Output 1.1: het belang van universalisering en doeltreffende uitvoering van het Icsant wordt bevorderd door zichtbaarheid en steun te verlenen en bij te dragen aan daarmee verband houdende evenementen

Activiteit 1.1.1: start van het project en presentatie van de resultaten van eerdere activiteiten (UNODC/Unoct)

Het UNODC en het Unoct/UNCCT zullen in respectievelijk Wenen en New York een startevenement organiseren waarvoor plaatselijke permanente vertegenwoordigingen van lidstaten worden uitgenodigd. De uitvoerders zullen trachten de vertegenwoordigingen van belangrijke lidstaten, zowel uit de Europese Unie als uit aandachtsregio's, bij dit evenement te betrekken, om belangstelling en dynamiek voor dit tweede project te genereren en de uitvoering op nationaal en regionaal niveau te vergemakkelijken. Dergelijke evenementen zullen ook de gelegenheid bieden de resultaten van het vorige project en de daaruit getrokken lessen te delen.

Activiteit 1.1.2: onder de aandacht brengen van de studie over de redenen en uitdagingen waarom VN-lidstaten niet tot het Icsant toetreden, alsook over de instrumenten voor een doeltreffende uitvoering ervan (Unoct)

Het Unoct/UNCCT zal drie sessies organiseren ter bevordering en verspreiding van de *studie over de redenen en uitdagingen waarom VN-lidstaten niet tot het Icsant toetreden, alsook over de instrumenten voor een doeltreffende uitvoering ervan*, die is opgezet in het kader van het Icsant-project, dat in juni 2023 zal worden afgerond. De studie biedt een diepgaand inzicht in de redenen en uitdagingen waarom lidstaten geen partij worden bij het Icsant, en doet een aantal aanbevelingen over de wijze waarop een ruimere toetreding en een doeltreffende uitvoering kunnen worden gewaarborgd. Het Unoct/UNCCT zich in dit verband met name richten tot belangrijke lidstaten die baat zouden kunnen hebben bij de resultaten en richtsnoeren van de studie.

Activiteit 1.1.3: zichtbaarheid en steun verlenen en bijdragen aan met het Icsant verband houdende evenementen die door andere organisaties worden georganiseerd (UNODC/Unoct)

Binnen hun respectieve mandaten en in voorkomend geval zullen het UNODC en het Unoct/UNCCT deskundigheid leveren en het Icsant en hun werkzaamheden in het kader van het project promoten in relevante internationale fora, zoals evenementen die verband houden met/georganiseerd worden door:

- internationale rechtskaders, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, het VFBK en de wijziging daarvan, VNVR-Resolutie 1540 (2004), het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens;
- internationale organisaties, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, de IAEA, de Internationale Organisatie van Criminele Politie (Interpol), Unicri, het Instituut voor Ontwapeningsonderzoek van de Verenigde Naties (Unidir), Unoda, het VN-Bureau voor juridische zaken (OLA);
- maatschappelijke organisaties, met inbegrip van niet-gouvernementele organisaties;
- internationale initiatieven zoals, maar niet beperkt tot, EU CBRN CoE, het wereldwijd partnerschap tegen de verspreiding van massavernietigingswapens en -materiaal, het initiatief Nucleaire Dreiging en het mondiaal pact voor de coördinatie van terrorismebestrijding van de Verenigde Naties.

Output 1.2: toetreding tot het Icsant en synergieën met andere toepasselijke internationale rechtsinstrumenten worden bevorderd en versterkt

Activiteit 1.2.1: promoten van toetreding via landenbezoeken (UNODC)

Voortbouwend op de uitgebreide voorlichtingsactiviteiten van het UNODC voor universalisering en zijn uitgebreide netwerk van plaatselijke kantoren, zal het UNODC acht landenbezoeken organiseren aan staten die nog geen partij zijn bij het Icsant en die op basis van de analyse van het UNODC en eerdere samenwerking het meest baat zouden hebben bij persoonlijk overleg in de hoofdstad. Het UNODC zal nationale belanghebbenden, in voorkomend geval ook parlementsleden, bij de landenbezoeken betrekken.

Activiteit 1.2.2: promoten van toetreding door samenwerking met de nationale parlementen van lidstaten die geen partij zijn bij het Icsant (Unoct)

Het Unoct/UNCCT zal drie nationale evenementen organiseren om gezamenlijk een oproep te doen aan de parlementen van lidstaten die nog geen partij zijn bij het verdrag. Andere belanghebbenden, waaronder het ministerie van Buitenlandse Zaken, het ministerie van Justitie, regulerende autoriteiten op nucleair gebied en rechtshandavingsinstanties, zullen ook worden uitgenodigd voor de briefing. De nationale evenementen zullen zich toespitsen op de relevantie van het Icsant voor de verbetering van de nucleaire veiligheid, de complementariteit en synergieën met andere internationale rechtsinstrumenten, de voordelen van toetreding en het risico bij niet-toetreding, goede praktijken bij de uitvoering en de dreiging van terrorisme waarbij nucleair of ander radioactief materiaal betrokken is. Unoct/UNCCT zal, samen met het bureau in Doha van het Unoct-programma inzake parlementaire betrokkenheid bij de preventie en bestrijding van terrorisme, nauw samenwerken met internationale en regionale parlementaire organisaties om de toetreding tot het verdrag te promoten.

Activiteit 1.2.3: promoten van toetreding via regionale workshops (UNODC)

Om de universaliseringsinspanningen in het kader van het eerste Icsant-project van de EU duurzamer te maken, zal het UNODC vier virtuele, regionale, interregionale en subregionale vervolgworkshops organiseren voor beleidsmakers en besluitvormers van staten die nog geen partij zijn bij het Icsant (drie in het Engels, één in het Frans).

Om te zorgen voor duurzaamheid zullen de virtuele workshops voortbouwen op activiteiten verricht in het kader van het vorige besluit van de Raad. Relevant materiaal dat in het kader van het project is ontwikkeld, zoals onlinecursussen en opleidingshandleidingen, alsook digitaal voorlichtingsmateriaal (dat al beschikbaar was in alle zes officiële talen van de VN) zal vóór en tijdens de workshops worden ingezet, naargelang het geval. Naast de focus op het Icsant zullen de workshops ook ingaan op synergieën met het Verdrag inzake de fysieke beveiliging van kernmateriaal en de wijziging daarvan, en met Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad, in voorkomend geval met betrokkenheid van belanghebbenden (bv. de IAEA). Het UNODC zal de staten aanmoedigen om ook parlementsleden voor te dragen als deelnemer aan de virtuele workshops.

Activiteit 1.2.4: tweede gezamenlijk IAEA-UNODC-seminar ter bevordering van de universalisering van het Icsant en de wijziging van het VFBK (UNODC)

Voortbouwend op het succesvolle eerste gezamenlijke evenement van 11 en 12 november 2021 zal het UNODC samen met de IAEA dit type evenement een tweede keer organiseren. Het evenement zal plaatsvinden in Wenen, Oostenrijk.

Activiteit 1.2.5: promoten van toetreding door middel van een evenement op hoog niveau in de marge van de Internationale Conferentie van de IAEA over nucleaire beveiliging (UNODC) in 2024

Voortbouwend op het succesvolle nevenevenement dat het UNODC in 2020 heeft gehouden in de marge van de internationale conferentie van de IAEA over nucleaire beveiliging (Icons), zal het UNODC tijdens de volgende editie van Icons in Wenen, Oostenrijk, in 2024, een evenement op hoog niveau houden. De conferentie is een belangrijke bijeenkomst over nucleaire beveiliging, bestaande uit een ministerieel onderdeel en een wetenschappelijk en technisch programma, waarop respectievelijk beleidsdiscussies op hoog niveau en parallelle technische sessies worden gehouden. De laatste conferentie in 2020 werd bijgewoond door meer dan 57 ministers en meer dan 2000 deskundigen uit meer dan 130 landen en 35 internationale organisaties.

Activiteit 1.2.6: promoten van toetreding door middel van een evenement op hoog niveau in de marge van de week voor terrorismebestrijding in New York (Unoct)

Unoct/UNCCT zal tijdens de week voor terrorismebestrijding bij de Verenigde Naties in New York een evenement op hoog niveau organiseren: een tweejaarlijkse bijeenkomst van de lidstaten en internationale partners op het gebied van terrorismebestrijding, met hoge zichtbaarheid.

Activiteit 1.2.7: nevenevenement over mensenrechtenaspecten bij de uitvoering van het Icsant (UNODC/Unoct)

Het UNODC en het Unoct zullen een nevenevenement organiseren over bepalingen in het Icsant met betrekking tot mensenrechten. Tot de uitgenodigde sprekers behoren de speciale rapporteur voor de bevordering en bescherming van mensenrechten en fundamentele vrijheden bij de bestrijding van terrorisme en vertegenwoordigers van andere intergouvernementele en niet-gouvernementele organisaties. Het evenement zal onder meer voortbouwen op het juridisch UNODC-opleidingsprogramma inzake terrorismebestrijding nr. 4, over *mensenrechten en strafrechtelijke respons op terrorisme*, en het juridisch UNODC-opleidingsprogramma inzake terrorismebestrijding nr. 1, over *terrorismebestrijding in de context van het internationaal recht*.

Resultaat 2: verbetering van de nationale wetgeving en verhoging van de capaciteit van strafrechtelijke ambtenaren en andere nationale belanghebbenden in begunstigde landen om zaken waarin het Icsant relevant zou zijn te onderzoeken, vervolgen en berechten

Output 2.1: verzoekende staten krijgen bijstand op wetgevingsgebied

Activiteit 2.1.1: gerichte bijstand op wetgevingsgebied om uitvoering te geven aan bepalingen van het Icsant en om de toepassing van de wet door eerstelijnsfunctionarissen, rechtshandavingsinstanties, openbare aanklagers en de rechterlijke macht mogelijk te maken (UNODC)

Het UNODC zal op verzoek en indien passend wetgevingsbijstand verlenen aan verzoekende staten via deskreviews, voortbouwend op de gezamenlijke UNODC-IAEA-modelbepalingen inzake de strafbaarstelling van nucleair terrorisme, de door het UNODC opgestelde vragenlijst voor zelfbeoordeling op de website van het UNODC over het Icsant, het UNODC-handboek inzake wederzijdse rechtshulp en uitlevering en de UNODC-schrijfhulp voor verzoeken om rechtshulp, goede praktijken die zijn vastgesteld bij de compilatie door het UNODC van nationale wetgeving ter omzetting van artikel 2 van het Icsant, en door het UNODC in het kader van output 2.3 te ontwikkelen instrumenten. Het UNODC zal de begunstigden de mogelijkheid bieden de voorgestelde wetswijzigingen voor te leggen aan de parlementsleden.

Output 2.2: de capaciteit van de nationale strafrechtstelsels om Icsant-gerelateerde misdrijven te voorkomen, op te sporen, tegen te gaan, te onderzoeken, te vervolgen en te berechten, wordt verhoogd

Het UNODC zal vijf nationale seminars organiseren voor alumni van centra voor gerechtelijk onderwijs en gerechtelijke opleiding en tien webinars over verschillende aspecten van de toepassing van het Icsant. Het UNODC zal daarbij steunen op de jarenlange, bewezen deskundigheid die het heeft opgebouwd met zijn programma ter voorkoming van CBRN-terrorisme, conform het door de Algemene Vergadering van de VN aan het UNODC verleende mandaat.

Activiteit 2.2.1: nationale seminars voor centra voor gerechtelijk onderwijs en gerechtelijke opleiding (UNODC)

Het UNODC zal vijf seminars organiseren voor centra voor gerechtelijk onderwijs en gerechtelijke opleiding in de staten die partij zijn, om hun capaciteit om het Icsant doeltreffend uit te voeren, te versterken, en om het verdrag meer bekendheid te geven. Tijdens de seminars zullen onder meer het handboek over fictieve gevallen van strafbare feiten in het kader van het Icsant en ander door het UNODC ontwikkeld materiaal, waaronder het materiaal dat in het kader van output 2.3 is ontwikkeld, worden gepresenteerd. Hierbij worden de cursisten opgeleid als opleider, teneinde het behoud van de kennis te waarborgen.

Activiteit 2.2.2: reeks webinars (UNODC)

Het UNODC zal tien webinars houden over verschillende belangrijke aspecten van het Icsant, zoals onder meer rechtsmacht, uitlevering, mensenrechten en bewijsbewaring. De webinars worden in verschillende talen gehouden. Andere internationale entiteiten zullen worden uitgenodigd, zoals de IAEA, Interpol, EU CBRN CoE en het Comité 1540. De webinaropnames zullen online beschikbaar zijn om kennisbehoud te waarborgen. Via uitnodigingen aan permanente vertegenwoordigingen worden betrokken nationale belanghebbenden, onder wie parlementsleden, aangemoedigd om deel te nemen.

Output 2.3: ontwikkeling, actualisering, uitbreiding en/of specialisatie van instrumenten voor technische bijstand

Activiteit 2.3.1: Icsant-website (UNODC)

De Icsant-website van het UNODC (unodc.org/icsant) is het referentiepunt geworden voor beroepsbeoefenaars in de gehele wereld, aangezien de website alle beschikbare bronnen over het verdrag bevat, waaronder de procedurele geschiedenis, de stand van de toetredingen, analytische artikelen, een verzameling nationale uitvoeringswetgeving, instrumenten voor capaciteitsopbouw en daarmee verband houdende technische en wetgevingsbijstand van het UNODC. Sinds de lancering in september 2021 is de website door meer dan 10 000 gebruikers geraadpleegd. Het UNODC zal de website onderhouden, regelmatig bijwerken en verder aanvullen in alle officiële talen van de VN (Arabisch, Chinees, Engels, Frans, Russisch en Spaans). Op de website zullen bijvoorbeeld alle nieuwe instrumenten, evenementenverslagen en aanvullende nationale wetgeving ter uitvoering van artikel 2 van het Icsant worden ondergebracht.

Voorts zal op de website een databank van door het Icsant aangewezen autoriteiten worden gehost (output 4.1).

Activiteit 2.3.2: gespecialiseerde instrumenten voor technische bijstand (UNODC)

Het UNODC zal op papier en in elektronische vorm op zijn Icsant-website (unodc.org/icsant) aanvullende en gespecialiseerde instrumenten voor technische bijstand met betrekking tot het Icsant ontwikkelen en publiceren in alle zes officiële talen van de VN. De materialen omvatten:

- toolkits over verschillende aspecten van het Icsant (bv. rechtsmacht, mensenrechten, inbeslagneming en bescherming van materiaal dat niet onder wettelijk toezicht valt en internationale samenwerking);
- toolkit voor synergieën met het VFBK en de wijziging daarvan;
- toolkit voor synergieën met VNVR-Resolutie 1540 (2004);
- toolkit over de modelbepalingen met betrekking tot de strafbaarstelling van de strafbare feiten die zijn opgenomen in het Icsant, het VFBK en de wijziging daarvan, gezamenlijk ontwikkeld door de IAEA en het UNODC.

Activiteit 2.3.3: video over de procedurele geschiedenis en de belangrijkste bepalingen van het Icsant (UNODC)

Het UNODC zal een video maken waarin de procedurele geschiedenis en de belangrijkste bepalingen van het Icsant worden toegelicht. De video bevat getuigenissen van verschillende staten die partij zijn en van andere belanghebbenden, waarbij wordt gezorgd voor geografisch en genderevenwicht en wordt gewezen op het belang van het Icsant. De video zal in alle zes officiële talen van de VN beschikbaar zijn op de Icsant-website van het UNODC (unodc.org/icsant).

Resultaat 3: versterking van beleid, betere praktijken en procedures om de dreiging van niet-overheidsactoren, waaronder terroristen, die nucleair of ander radioactief materiaal verkrijgen, bezitten en/of gebruiken, te voorkomen, op te sporen en erop te reageren, en verbetering van de kennis van en het inzicht in de dreiging van radiologisch en nucleair terrorisme en ander crimineel gedrag waarbij dergelijk materiaal wordt gebruikt

Output 3.1: de capaciteit van de lidstaten om de verkrijging, het bezit en/of het gebruik van nucleair of ander radioactief materiaal te voorkomen, op te sporen en erop te reageren, wordt verhoogd

Unodc/UNCCT zal vier regionale workshops en tabletop-oefeningen organiseren voor capaciteitsopbouw op het gebied van de bestrijding van nucleair terrorisme bij de lidstaten in Afrika, Centraal-Azië, de Kaukasus en Zuidoost- en Oost-Europa. De regionale workshops en tabletop-oefeningen zullen de capaciteit van de lidstaten op het gebied van detectie, forensisch onderzoek, respons en mitigatie ten aanzien van radiologisch en nucleair terrorisme vergroten, met inbegrip van een op maat gesneden methode om de nationale autoriteiten te helpen het Icsant doeltreffend uit te voeren en de internationale samenwerking te versterken, en zullen zo tonen hoe belangrijk het is partij te zijn bij het verdrag. In de workshops wordt het in kaart brengen van "regionale kampioenen" aangemoedigd, alsook de uitwisseling van goede praktijken tussen zuidelijke landen onderling. Daarnaast zal de selectie van landen onder meer steunen op de bevindingen en conclusies van de gezamenlijke *mondiale dreigingsevaluatie* van Unodc/UNCCT en Interpol *inzake niet-overheidsactoren en hun mogelijk gebruik van CBRNE-materialen*.

Activiteit 3.1.1: regionale workshops en tabletop-oefeningen om de capaciteit van de lidstaten op het gebied van de bestrijding van nucleair terrorisme op te bouwen (Unoct)

Unoct/UNCCT zal vier regionale workshops en tabletop-oefeningen organiseren voor capaciteitsopbouw op het gebied van de bestrijding van radiologisch en nucleair terrorisme, met aandacht voor de volgende punten:

detectie: in kaart brengen en toepassen van goede praktijken voor de detectie van radiologisch/nucleair materiaal met informatie en instrumenten die bijdragen tot capaciteitsopbouw bij de bestrijding van radiologisch en nucleair terrorisme, voor zover dit verband houdt met het beheer van de grensbeveiliging;

forensisch onderzoek: aantonen van het belang van nucleair forensisch onderzoek, coördinatie tussen instanties en bijdragen tot capaciteitsopbouw op het gebied van de bestrijding van radiologisch en nucleair terrorisme;

respons en mitigatie: capaciteitsopbouw met het oog op een doeltreffende, tijdige en gecoördineerde reactie op terroristische incidenten waarbij nucleair of ander radioactief materiaal wordt gebruikt, als essentieel onderdeel van een kader voor nucleaire beveiliging.

Output 3.2: de kennis en het inzicht van de lidstaten met betrekking tot de dreiging van radiologisch en nucleair terrorisme worden verbeterd.

Unoct/UNCCT zal vier fysieke, gerichte nationale opleidingen organiseren voor vier lidstaten om capaciteit op te bouwen voor de bestrijding van radiologisch en nucleair terrorisme. De opleidingen zullen de capaciteit van de lidstaten verhogen om onder meer inzicht te krijgen in het risico en de dreiging, tegenmaatregelen te ontwikkelen, de respons op incidenten te oefenen en kritieke infrastructuur en belangrijke hulpbronnen in kaart te brengen en te beschermen. Voor deze activiteiten zal Unoct/UNCCT kunnen putten uit de uitgebreide ervaring met het opleidingsaanbod dat is ontwikkeld en uitgevoerd in het kader van zijn wereldwijde programma voor de preventie en bestrijding van massavernietigingswapens en CBRN-terrorisme, waarmee meer dan 1500 ambtenaren werden opgeleid.

Activiteit 3.2.1: nationale fysieke opleidingen over de bestrijding van radiologisch en nucleair terrorisme (Unoct)

Unoct/UNCCT zal met de lidstaten samenwerken om geschikte opleidingen op het gebied van terrorismebestrijding vast te stellen, op basis van hun prioriteiten en behoeften, als volgt:

nationale opleiding - basiscursus radiologische en nucleaire dreigingen: hierin wordt personeelsleden bijgebracht hoe doeltreffend te reageren op een radiologisch en nucleair voorval, met aanbevelingen voor hulpverleners over werken in een omgeving met potentieel gevaarlijke radiologische en nucleaire stoffen;

nationale opleiding - intermediaire cursus radiologische en nucleaire dreigingen: hierin komen relevante onderwerpen in verband met radiologische en nucleaire dreigingen aan bod. De cursus omvat praktijkdemonstraties en -oefeningen, en werkt toe naar realistische scenario's met betrekking tot de detectie en de bestrijding van handel in radiologisch materiaal, de identificatie van radiologisch of nucleair materiaal op plaatsen delict en de herkenning van radiologische en nucleaire gevaren en bewijsmateriaal;

nationale opleiding - gevorderde cursus radiologische en nucleaire dreigingen: in deze cursus wordt gedetailleerder ingegaan op radiologische en nucleaire dreigingen, met bijzondere nadruk op apparatuur voor de verspreiding van radiologisch materiaal en geïmproviseerde nucleaire wapens;

nationale opleiding - cursus radiologische en nucleaire tegenmaatregelen: in deze cursus wordt de aanpak gepresenteerd waarbij meerdere instanties samenwerken om maatregelen te ontwikkelen tegen radiologische en nucleaire dreigingen en om een gezamenlijke respons te bieden op radiologische en nucleaire incidenten. Het gaat daarbij om belangrijke nationale instanties, waaronder wetshandhavingsdiensten, de douane, veiligheidsdiensten, eerstehulpverleners, inlichtingendiensten, volksgezondheidsdiensten, regelgevende instanties, de industrie enz.;

nationale opleiding - cursus bescherming van kritieke infrastructuur: in deze cursus wordt gekeken naar sectoren die een rechtstreeks doelwit kunnen vormen, zoals kerncentrales, reactoren voor kernonderzoek, locaties met radiologische bronnen, vervoersknooppunten en sectoren waar niet-overheidsactoren kunnen trachten om gevoelige en gecontroleerde technologieën te bemachtigen.

Resultaat 4: versterking van de nationale en internationale samenwerking, met inbegrip van de uitwisseling van informatie binnen en tussen de staten die partij zijn, bij het formuleren en vaststellen van doeltreffende en praktische maatregelen om het Verdrag daadwerkelijk uit te voeren

Output 4.1: de door het Icsant vereiste informatie-uitwisseling wordt vergemakkelijkt

Met ingang van 3 oktober 2022 werd het UNODC, gezien zijn mandaat, rol en deskundigheid op het gebied van het Icsant, door het OLA, dat de bewaartaken van de secretaris-generaal in het kader dit Verdrag waarneemt, officieel gelast met de opdracht om overeenkomstig artikel 7, lid 4, kennisgevingen van de aanwijzing van autoriteiten door de staten die partij zijn, te ontvangen en te verspreiden. Dergelijke kennisgevingen moeten derhalve worden gestuurd naar het volgende e-mailadres: unodc-icsant@un.org. De ontvangen kennisgevingen moeten worden gepubliceerd op de Icsant-website van het UNODC en, onder voorbehoud van doorgifte door het UNODC aan het OLA, op de verdragenwebsite van de Verenigde Naties.

Activiteit 4.1.1: campagne om de Icsant-staten aan te moedigen overeenkomstig artikel 7, lid 4, van het verdrag een bevoegde autoriteit en een contactpunt aan te wijzen (UNODC)

Het UNODC zal bewustmakingsactiviteiten uitvoeren om staten die reeds partij zijn bij het Icsant aan te moedigen te voldoen aan de verplichting van artikel 7, lid 4, op grond waarvan zij de VN in kennis moeten stellen van hun bevoegde autoriteiten en contactpunten die verantwoordelijk zijn voor het verzenden en ontvangen van Icsant-gerelateerde informatie. Deze activiteiten omvatten het versturen van brieven aan de betrokken permanente vertegenwoordigingen met het verzoek hun verplichtingen uit hoofde van artikel 7, lid 4, na te komen; het houden van bilaterale vergaderingen; het opstellen van folders en ander voorlichtingsmateriaal in alle zes de officiële talen van de VN.

Activiteit 4.1.2: bijeenkomst van de nationale bevoegde autoriteiten en contactpunten van het Icsant (UNODC)

Het UNODC zal in het derde jaar van het project de eerste bijeenkomst van deze bevoegde autoriteiten en contactpunten organiseren in Wenen, Oostenrijk. De bijeenkomst zal onder meer een gesimuleerde coördinatioefening omvatten, alsook een opleiding om een doeltreffend contactpunt in het kader van artikel 7, lid 4, te worden. Doelpubliek zijn de nationale contactpunten en andere betrokken nationale belanghebbenden.

Activiteit 4.1.3: virtuele Icsant-briefings ten behoeve van de justitiële en veiligheidsnetwerken van het UNODC (UNODC)

Voortbouwend op de reeds lang bestaande samenwerkingsnetwerken van contactpunten op het gebied van veiligheid en justitie die door het UNODC in verschillende regio's in de wereld zijn opgericht (bv. voor de Sahel, het Midden-Oosten en Noord-Afrika, en de Indische Oceaan), zal het UNODC online technische briefings verstrekken en met deze netwerken virtueel samenwerken aan de hand van een methodiek voor de opleiding van opleiders. De contactpunten van deze netwerken werken regelmatig samen voor de analyse van operationele uitdagingen, waarbij zij goede praktijken voor de respons op zulke uitdagingen uitwisselen en ter zake dienende gevallen bespreken.

Output 4.2: de beste praktijken en geleerde lessen met betrekking tot de toetreding tot en de uitvoering van het Icsant worden door doelgroepen op regionaal niveau gebruikt om de doeltreffende uitvoering van het Icsant en de nucleaire beveiliging te bevorderen

Activiteit 4.2.1: bijeenkomsten van gemeenschappen van betrokken beroepsbeoefenaars (Unoct)

Het Unoct/UNCCT zal vier bijeenkomsten organiseren om de nationale samenwerking tussen beroepsbeoefenaars op het gebied van radiologische en nucleaire dreigingen en terrorismebestrijding te bevorderen, teneinde de uitwisseling van informatie en inlichtingen en de coördinatie tussen instanties te verbeteren. Op deze bijeenkomsten worden gemeenschappen van beroepsbeoefenaars op dit gebied samengebracht met vertegenwoordigers van terrorismebestrijdingsinstanties, de douane, eerstehulpverleners, inlichtingendiensten, de justitie, wetshandhavingsdiensten, beleids-/besluitvormingsorganen, volksgezondheidsambtenaren, nucleaire-regelgevingsautoriteiten enz. De bijeenkomsten zullen die gemeenschappen in staat stellen lacunes, uitdagingen en geleerde lessen in kaart te brengen en beste praktijken met betrekking tot informatie-uitwisseling, uitwisseling van inlichtingen en internationale samenwerking uit te wisselen. Deze gemeenschappen zullen de samenwerking en de coördinatie bevorderen tussen actoren die van belang zijn voor de doeltreffende uitvoering van het Icsant en de nucleaire beveiliging, waarbij zij gebruik zullen kunnen maken van het Connect & Learn Platform van het Unoct. Dit innovatieve online-instrument voor capaciteitsopbouw, dat in oktober 2021 is opgestart, brengt de lidstaten, de particuliere sector, de academische wereld, denktanks, onderzoeksinstellingen en maatschappelijke organisaties samen om de fysieke verlening van technische bijstand te versterken. Het platform is een uniek virtueel instrument om belemmeringen zoals kosten, geografische afstand en beperkingen in verband met pandemieën weg te nemen door middelen voor terrorismebestrijding en het voorkomen en bestrijden van gewelddadig extremisme op elk moment en overal toegankelijk te maken voor diverse belanghebbenden en beroepsbeoefenaars.